

Jak na drátovce?

Ing. Pavel Havránek, CSc.

„Drátovci“ nazýváme tuhé, žluté, dlouhověké (3-5 let) a pro život ve vlhké humusovité půdě skvěle vybavené larvy brouků kovaříků (Elateridae). Zemědělci je znají jako škůdce šťavnatých a dužnatých podzemních částí a sazenic mnoha užitkových plodin, počínaje obilovinami, kukuřicí, bramborami, řepou cukrovkou a konče zeleninami jako mrkev, rajčata, salát a dokonce i okrasnými hlíznatými a cibulovými rostlinami (jirínky, tulipány, karafiáty).

Larvy jsou závislé na vyšší vlhkosti, ze suchých vrstev zeminy unikají do vlhkých, paradoxně však za sucha působí větší škody, protože pak intenzivněji vyhledávají šťavnaté části rostlin.

U nás škodí larvy více druhů (nejméně 4 druhy rodu *Agriotes*, 3 druhy rodu *Athous*, 2 druhy rodu *Selatosomus* a po jednom z rodů *Adelocera*, *Melanotus* a *Limonius*). Vyskytují se ve volné půdě, ve sklenících, v pařeništích, přičemž preferují vlhkou a humusovitou zeminu.

Původním prostředím pro larvy kovaříků je detrit trouchnivějících stromů, zvláště prorostlý myceliem hub, tlejícími rostlinnými zbytky a humusem prosycené půdní horizonty luk, říčních niv a rašelinišť a všeobecně jsou považováni za biologické indikátory zachovalých ekosystémů. Vesměs mají sklon k polyfagii (všežravosti) a jsou dokonce mezi nimi druhy s dravými (masožravými) larvami.

28.dubna 2002

Dospělci se živí nejčastěji na květech rostlin (zvláště z čeledi miřkovitých – *Apiaceae*), jen v nepatrné míře poškozují měkké listy travin (z obilovin např. pšenice) a jsou nápadní svojí schopností „odskakovat“ prudkým pohybem z polohy na zádech.

Škody, které drátovci působí na intenzivně pěstovaných plodinách, mohou být značné a vedou až k zániku (padání) mladých rostlin a sazenic, požerky na povrchu však také znehodnocují tržní vzhled plodin – zvláště mrkve. Škody, které drátovci působí na česneku (také na šalotce a vzácněji i na cibuli) jsou zpravidla malé a otvůrky v suknicích poškozují spíš jen vzhled cibulí a nemají přímý vliv na výnos ani na kvalitu sadby. Pokud však drátovci, přemnožení na některé z předplodin, napadnou ve větším počtu podpučí rostoucích rostlin, mohou vyvolat druhotnou hnilobu, roztočovitost a vzrůst škod.

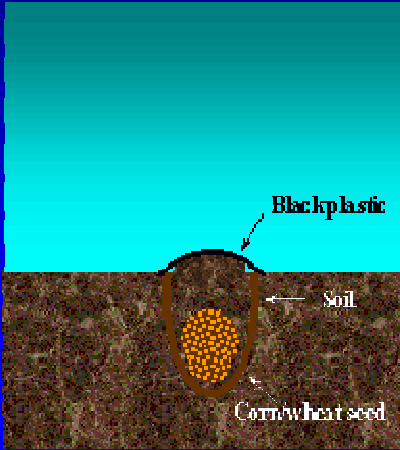
Vzhledem k tomu, že larvy kovaříků – drátovci – preferují biologicky živé prostředí, které by mohla chemická ochrana těžce poškodit, nelze doporučit razantní biocidy (např. Dursbane, Bavistin, Basamid), snad s výjimkou dusíkatého vápna.

V systémech organického zemědělství se nejlépe osvědčily návnadové pasti na jaře v období, kdy larvy migrují k povrchu půdy do vlhké prohráté zeminy, tedy hlavně koncem dubna do května a v době podzimního růstu hub.

Do drážek v meziřádcích ohrožené plodiny zakopáváme v rašelině předklíčenou pšenici a kukuřici, zabalenou v kusech řídké pytloviny do hloubky asi 15-20 cm a ve sponu 50 cm a zahrneme zeminou, případně zakryjeme černou folií (zvyšuje povrchovou teplotu!), jejíž okraje zasypeme. Jinými úspěšnými druhy návnady mohou být přířezy mrkve, košťály zelí, kusy melounů, které zastrkáváme do země. Po týdnu až 10 dnech je nutné návnadu i s drátovci vyjmout, vyvézt z pole a spálit. Protože populace drátovců zahrnuje různověké jedince (2-5 let), je třeba toto ošetření opakovat každý rok až do poklesu počtu zachycených jedinců pod 1 kus na návnadu.

Corn/wheat bait

- ◆ Soak 1:1 corn/wheat seed mixture in water 24 hours before use
- ◆ Place 1/2 cup mixture in a hole 4 inches by 10 inches
- ◆ Cover with soil, then cover with black plastic
- ◆ Cover edges of plastic with soil to avoid wind

28.dubna 2002